Information och säkerhetsanvisningar vid utövande av harpunskytte (Target Shooting)

1. Syfte och målgrupp

Detta dokument riktar sig till anläggningsägare och vattenägare där harpunskytte (Target Shooting) önskas bedrivas.

Dokumentet har tagits fram av Svenska Sportdykarförbundet som ett stöd för anläggnings- och vattenägare. Syftet är att informera om sporten, dess regelverk samt de säkerhetsrutiner och förutsättningar som bör beaktas vid träning och tävling.

2. Om Svenska Sportdykarförbundet

Svenska Sportdykarförbundet (SSDF) är ett specialidrottsförbund anslutet till Riksidrottsförbundet (RF). Förbundet är även anslutet till den internationella dykorganisationen CMAS.

CMAS är en internationell organisation för dykning och undervattensidrott med medlemsförbund från cirka 130 länder.

Mer information finns på respektive organisations webbplats:

- Svenska Sportdykarförbundet: https://www.ssdf.se/
- Riksidrottsförbundet: https://www.rf.se/
- CMAS: https:www.cmas.org/

3. Om sporten

Harpunskytte är en undervattenssport som utövas i bassäng, sjö eller hav. Sporten går ut på att med hjälp av en harpun träffa en särskilt utformad måltavla under vatten.

På CMAS webbplats, under Sport/Target Shooting, finns filmer som visar hur sporten utövas samt information om de internationella tävlingsreglerna.

På Svenska Sportdykarförbundets webbplats finns information om svenska tävlings- och träningsregler.

Harpunskytte är en organiserad idrottsverksamhet där säkerhet, utbildning och fastställda regler är grundläggande förutsättningar.

4. Hantering av harpuner

Harpunvapen omfattas av vapenlagstiftningen. Beroende på harpunens konstruktion och egenskaper kan den vara tillståndspliktig eller tillståndsfri.

Tillståndsfrågan regleras bland annat i vapenlagen (2026:408 2 kap. 2 §) och vapenförordningen (2026:409 1 kap. 9 §).

För båda typerna måste man vara över 18 år för att inneha en harpun. Det finns ingen åldersgräns för att använda harpun under överinseende.

Följande säkerhetsrutiner ska tillämpas vid hantering och transport:

- Vid transport och förvaring ska harpuner hållas dolda för allmänheten.
- Harpuner ska hållas under uppsikt när de inte är inlåsta.
- Harpunen får endast tas fram ur transportväskan i direkt anslutning till den plats där träning eller tävling ska bedrivas.
- På land ska harpunspetsen vara försedd med ett skydd.
- Harpuner får inte laddas på land genom att gummibandet spänns, med undantag för utbildnings- och kontrollmoment som utförs under ledning av behörig instruktör eller kontrollant.

Hantering och förvaring ska alltid ske i enlighet med gällande vapenlagstiftning.

5. Utövarens ansvar och utbildning

För att utöva harpunskytte inom en förening ansluten till Svenska Sportdykarförbundet ska utövaren vara medlem i en sådan förening och ha genomgått förbundets utbildning Grönt Kort med godkänt resultat.

Utövaren ska kunna uppvisa sitt Grönt Kort vid träning och tävling.

Medlemmar i föreningar anslutna till Svenska Sportdykarförbundet omfattas av förbundets försäkring genom Folksam, enligt de villkor som gäller för försäkringen.

6. Harpunskytte i poolmiljö

Vid harpunskytte i bassäng ska särskild hänsyn tas till säkerhetsavstånd, omgivande verksamhet och bassängens utformning.

6.1 Säkerhetsavstånd bakom måltavlan

Harpunpilen ska vara förankrad i harpunen med en fångstlina som får vara högst 2,5 meter lång. Utöver fångstlinan tillkommer pilens längd, som normalt är 50–75 cm.

Med ett tävlingsmässigt skjutavstånd på 2 meter kan en pil som missar måltavlan nå högst cirka 1,25 meter bakom denna.

Av säkerhetsskäl bör avståndet mellan måltavlan och bakomvarande bassängvägg därför vara minst 2 meter.

Ingen person får vistas bakom måltavlan, även om pilen är försedd med fångstlina.

6.2 Säkerhetsavstånd i sidled

När annan verksamhet pågår i bassängen rekommenderas att två simbanor hålls fria som säkerhetsavstånd i sidled.

Vid organiserad träning och tävling kan skyttarna placeras närmare varandra enligt gällande tävlingsregler.

Ett avstånd på minst 1 meter mellan bassängväggen och skytten är tillräckligt enligt de säkerhetsförutsättningar som gäller för verksamheten.

6.3 Måltavlor och pilspetsar

Pilspetsarna ska uppfylla de vinkel- och utformningskrav som anges i sportens regler.

Dessa krav syftar bland annat till att begränsa risken för skador på bassängens kakel och klinker om en pil av misstag träffar bassängbotten.

6.4 Skjutriktning

Vid träning och tävling får en laddad harpun inte riktas mer än 30 grader från en tänkt linje mot måltavlans centrum.

Begränsningen syftar till att förhindra att en pil vid felaktig riktning kan nå en annan skytt eller person i en intilliggande bana.

6.5 Samordning med övrig bassängverksamhet

Förutsättningarna för harpunskytte kan variera mellan olika badanläggningar.

Vissa anläggningsägare tillåter endast harpunskytte efter ordinarie badtid. Andra kan tillåta verksamheten under allmän badtid, förutsatt att sporten bedrivs inom ett tydligt avgränsat område eller i en separat bassäng.

För att bedriva harpunskytte i en bassäng krävs alltid anläggningsägarens godkännande.

7. Harpunskytte i hav, sjö och andra öppna vattenmiljöer

Harpunskytte i hav, sjöar och andra öppna vattenmiljöer förutsätter att erforderliga tillstånd från vattenägaren.

Innan verksamheten påbörjas ska ansvarig förening säkerställa att berörd markägare, vattenområdets ägare eller annan person med erforderlig rådighet över området har lämnat sitt godkännande.

7.1 Hänsyn till fisk och annat vattenlevande liv

Harpunskytte är en målskyttesport och får inte bedrivas i syfte att fånga eller skada fisk eller andra vattenlevande djur.

Enligt 2 kap. 6 § förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen är fiske med harpun förbjudet.

Vid planering av verksamheten ska särskild hänsyn tas till naturvärden, lokala fiskeförhållanden och eventuella områdesspecifika bestämmelser.

8. Tillstånd och godkännande

Harpunskytte får endast bedrivas på platser där ansvarig anläggningsägare eller behörig företrädare för vattenområdet har godkänt verksamheten.

Det är den arrangerande föreningens ansvar att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt Svenska Sportdykarförbundets regler, gällande lagstiftning och de villkor som anläggnings- eller vattenområdesägaren har ställt upp.

Vid misstanke om överträdelser av vapenlagstiftningen eller fiskelagstiftningen bör berörd myndighet kontaktas. Brottsmisstankar ska anmälas till Polismyndigheten.